

1251

На основу члана 6. тачка б) Закона о техничким прописима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 98/13) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16), министар индустрије, енергетике и рударства д о н о с и

П Р А В И Л Н И К
О ОБИЉЕЖАВАЊУ ПРОИЗВОДА ОД КРИСТАЛНОГ
СТАКЛА

Члан 1.

Овим правилником прописују се технички захтјеви за производе од кристалног стакла, означавање производа од

кристалног стакла, као и методе за одређивање њихових хемијских и физичких својстава, послје њихове испоруке на тржиште.

Члан 2.

Циљ овог правилника је да се обезбиједи да се на тржиште стављају и јавно промовишу производи од кристалног стакла чији састав, својства производње и ознаке одговарају захтјевима и правилима прописаним овим правилником.

Члан 3.

(1) Испоручилац, у смислу овог правилника, подразумева произвођача, овлашћеног заступника, увозника или дистрибутера производа од кристалног стакла.

(2) Други појмови коришћени у овом правилнику имају значење дефинисано као у закону којим се уређује доношење техничких прописа.

Члан 4.

Одредбе овог правилника примјењују се на производе од стакла који се користе у свакодневној употреби (на примјер за столом, у кухињи, за тоалетну употребу, у канцеларијама, производи за унутрашње опремање и сличне сврхе; у даљем тексту: производи), а у складу са тарифним бројем 70.13 прописа којим се утврђује номенклатура царинске тарифе.

Члан 5.

Одредбе овог правилника не односе се на производе који су намијењени за извоз у треће земље.

Члан 6.

(1) Производи се обиљежавају у складу са врстом кристалног стакла од којих су произведени.

(2) Обиљежавање из става 1. овог члана врши се наљепницом.

(3) Врсте кристалног стакла за обиљежавање производа налазе се у Прилогу 1. овог правилника, који чини његов саставни дио.

(4) Ако је производ обиљежен описом категорије из колоне 2 табеле из Прилога 1. овог правилника, онда тај производ може имати одговарајући симбол наведен у колонама 8 и 9 табеле из Прилога 1. овог правилника.

(5) Опис категорије и симболи из колоне 2, 8 и 9 табеле из Прилога 1. овог правилника могу се налазити на истој наљепници.

(6) Текстуални опис категорије и напомена уз симбол из колоне 2 и 9 табеле из Прилога 1. овог правилника наводе се на једном од језика и писама који су у службеној употреби у Републици Српској.

Члан 7.

Ако пословно име испоручиоца, његов трговачки знак или било који други натпис на производу садржи, као са-

мосталну ријеч, коријен ријечи или придјев из описа категорије или објашњења наведена у колонама 2 и 3 табеле из Прилога 1. овог правилника који би се могли погрешно протумачити као опис тог производа, обавезно се непосредно испред трговачког знака, односно пословног имена ставља видљив натпис, који садржи:

1) својства производа наведена у колонама од 4 до 7 табеле из Прилога 1. овог правилника или

2) изјаву испоручиоца о тачним својствима производа ако тај производ нема својства наведена у колонама од 4 до 7 табеле из Прилога 1. овог правилника.

Члан 8.

Приликом прегледа производа послје њихове испоруке на тржиште провјерава се усклађеност описа категорије и симбола са захтјевима овог правилника.

Члан 9.

(1) Преглед производа послје њихове испоруке на тржиште, којим се утврђује да ли опис категорије и симболи имају одговарајућа својства наведена у колонама од 4 до 7 табеле из Прилога 1. овог правилника, врши се искључиво методама за одређивање хемијских и физичких својстава врста кристалног стакла.

(2) Методе из става 1. овог члана налазе се у Прилогу 2. овог правилника, који чини његов саставни дио.

Члан 10.

Приликом испоруке на тржиште испоручилац је дужан осигурати да опис категорије наведен у колони 2 табеле из Прилога 1. овог правилника у потпуности одговара својствима производа наведеним у колонама од 4 до 7 табеле из Прилога 1. овог правилника.

Члан 11.

(1) Када се у инспекцијском прегледу утврди да карактеристике производа не испуњавају захтјеве овог правилника, испоручилац је дужан ускладити производ са захтјевима овог правилника у року који одреди инспекцијски орган.

(2) Када испоручилац не поступи у складу са налогом из става 1. овог члана, надлежни инспекцијски орган има право, у складу са законом којим се уређује доношење техничких прописа, ограничити или забранити испоруку производа на тржиште јер његове карактеристике нису у складу са захтјевима овог правилника.

Члан 12.

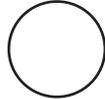
Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

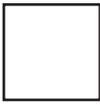
Број: 05.03/020-1691/17
13. јула 2017. године
Бањалука

Министар,
Петар Ђокић, с.р.

ВРСТЕ КРИСТАЛНОГ СТАКЛА

ПРИЛОГ 1'

Ред. бр.	Опис категорије	Објашњења	Својства				Обиљежавање	
			Метални оксиди	Густина	Индекс преламања	Површинска тврдоћа	Изглед симбола	Напомена
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Високоолновни кристал	Опис може бити слободно коришћен код било које земље поријекла или одредишта.	PbO ≥ 30%	≥ 3,00	x			Округла ознака
2.	Оловни кристал	Износ процента у колони односи се на садржај олово оксида.	PbO ≥ 24%	≥ 2,90	x			Боја: златна Ø ≥ 1cm

3.	Кристално стакло	Опис смије бити коришћен само на језику или језицима земље у којој се роба ставља на тржиште. Изузетак: на њемачком тржишту продаје се пресовано стакло које садржи 18% PbO, има густоћу од најмање 2,70, под називом PRESSBLEIKRISTALL или BLEIKRISTALL – GEPRESST (великим словима).	Zn BaO PbO K ₂ O Самостално или скупно ≥ 10%	≥ 2,45	nD ≥ 1,520		Квадратна ознака Боја: сребрна Страница: ≥ 1cm
4.	Пресовани кристал	Опис смије бити коришћен само на језику или језицима земље у којој се роба ставља на тржиште. Изузетак: на њемачком тржишту продаје се пресовано стакло које садржи 18% PbO, има густоћу од најмање 2,70, под називом PRESSBLEIKRISTALL или BLEIKRISTALL – GEPRESST (великим словима).	BaO PbO K ₂ O Самостално или скупно ≥ 10%	≥ 2,40	Vickers 550 ± 20		Ознака у облику истостраничног троугла Боја: сребрна Страница: ≥ 1cm
X	nD ≥ као критеријум за додатно недеструктивно утврђивање производа (при увозу).						

¹ Овај прилог је у потпуности усаглашен са Анексом I Директиве 69/493/ЕЕС од 15. децембра 1969. године, о усаглашавању закона држава чланица о кристалном стаклу.

ПРИЛОГ 2¹.

МЕТОДЕ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ХЕМИЈСКИХ И ФИЗИЧКИХ СВОЈСТАВА ВРСТА КРИСТАЛНОГ СТАКЛА

1. ХЕМИЈСКЕ АНАЛИЗЕ

1.1 РаО и РbО

1.1.1. Одређивање РаО + РbО

Одмјери се приближно 0,5 g стакленог праха, са тачношћу од 0,0001 g, и стави у платинску посуду. Накваси се водом и додаје 10 ml 15% раствора H₂SO₄ и 10 ml HF. Загријава се на пјешчаном купатилу до престанка издвајања бијелих пара. Остави се да се охлади и поступак понови са 10 ml HF. Загријава се до поновне појаве бијелих пара. Остави се да се охлади, а затим се исперу ивице посуде дестилованом водом. Загријава се до поновне појаве бијелих пара. Остави се да се охлади, пажљиво дода 10 ml дестиловане воде, а потом пренесе у лабораторијску чашу од 400 ml. Посуда се испере више пута 10% раствором H₂SO₄ и раствор разблажи до 100 ml истим раствором. Остави се да кључа 2-3 минута, а затим да одстоји преко ноћи.

Раствор се проциједи кроз лончић за филтрирање степена порозности 4, испере 10% раствором H₂SO₄, а затим још два-три пута са C₂H₅ОН. Суши се један сат у сушници на температури од 150 °C. Измјери се добијени талог у облику BaSO₄ + PbSO₄.

1.1.2. Одређивање ВаО

Одмјери се приближно 0,5 g стакленог праха, са тачношћу од 0,0001 g, и стави у платинску посуду. Накваси се водом и дода 10 ml HF и 5 ml HClO₄. Загријавање се врши на пјешчаном купатилу све до престанка издвајања бијелих пара.

Остави се да се охлади и дода још 10 ml HF. Загријава се до појаве бијелих пара. Остави се да се охлади, а затим исперу ивице посуде дестилованом водом. Загријава се поново и упари до појаве сувог остатка. Поступак се понавља са 50 ml 10% раствора HCl и благо загријава како би се убрзало растварање. Раствор се пренесе у лабораторијску чашу од 400 ml и разблажи дестилованом водом до 200 ml. Остави се да прокључа и уводи H₂S у врео раствор. Када талог PbS падне на дно чаше, прекида се увођење H₂S. Проциједи се кроз фини филтер-папир и испере хладном водом, zasiћеном H₂S.

Стави се филтрат да прокључа и, ако је потребно, смањи упаравањем до запремине од 300 ml. У врео раствор дода се 10 ml 10% раствора H₂SO₄. Престаје се са загријавањем и филтрат се остави да одстоји најмање четири сата.

Филтрат се проциједи кроз фини филтер-папир и испере хладном дестилованом водом. Талог се жари на 1050 °C и измјери BaSO₄.

1.2. Одређивање ZnO

Након одвајања BaSO₄ упари се филтрат до запремине од 200 ml. Неутралише се амонијаком уз индикатор метил-црвено и додаје 20 ml 0,05 mol/dm³ H₂SO₄. Подеси се рН вриједност на 2 (рН метром) додавањем 0,05 mol/dm³ H₂SO₄ или 0,1 mol/dm³ NaOH и таложи ZnS на хладно увођењем H₂S. Талог се остави да одстоји четири сата, а затим се проциједи кроз фини филтер-папир.

Испира се хладном водом, zasiћеном H₂S. Талог на филтер-папиру се раствори преливајући га са 25 ml врелог 10% раствора HCl. Филтер се испере кључалом водом све док се не добије количина

од 150 ml филтрата. Неутралише се амонијаком уз присутност лакмус папира, а онда дода 1-2 g чврстог уротропина у својству пуфера за одржавање рН вриједности на 5. Дода се неколико капи 0,5% свјеже припремљеног воденог раствора ксиленол-оранжа и титрује са 0,5 mol/dm³ раствором Комплексона III (EDTA) све до промјене ружичасте боје у лимун-жуту.

1.3. Одређивање K₂O

- Таложењем и мјерењем калијум-тетрафенилбората.

Поступак: 2 g стакла, након дробљења и просијавања, изложи се дејству 2 ml концентроване HNO₃, 15 ml HClO₄, 25 ml HF у платинској посуду у воденом купатилу, а затим и на пјешчаном купатилу. Након што се испусте густе паре HClO₄ (поступак се наставља док се не осуши), разблажи се са 20 ml вреле воде и 2 до 3 ml концентроване HCl.

Садржај се пренесе у градуисани балон од 200 ml и допуни дестилованом водом до ознаке.

Реагенси:

- 6% раствор натријум-тетрафенилбората: раствори се 1,5 g реагенса у 250 ml дестиловане воде. Блага замућеност која је остала уклања се додавањем 1 g хидратисаног алуминијум-оксида. Протресе се пет минута, филтрира, и првих 20 ml поновно филтрира.

- Раствор за испирање талога: припреми се мало калијумове соли за таложење тако што се 0,1 g KCl дода у 50 ml 0,1 mol/dm³ HCl у коју се улије уз мешање раствор тетрафенилбората све докле док се таложење не заврши. Филтрира се кроз лончић за филтрирање са синтером. Талог се испира дестилованом водом. Суши се у ексикатору на собној температури. Затим се дода 20 mg до 30 mg те соли у 250 ml дестиловане воде. Повремено се промијеша. Након тридесет минута додаје се 0,5-1 g хидратисаног алуминијум-оксида. Мијеша се неколико минута и филтрира.

Поступак: узима се аликвотни дио раствореног стакла, који садржи приближно 10 mg K₂O. Разблажи се до приближно 100 ml. Лагано мијешајући, полако се додаје раствор реагенса, око 10 ml на сваких претпостављених 5 mg K₂O. Остави се да одстоји највише петнаест минута, а затим филтрира кроз претходно измјерени лончић за филтрирање са синтером, порозности 3 или 4. Испира се раствором за испирање. Суши се тридесет минута на температури од 120 °C. Гравиметријски фактор за K₂O је 0,13143.

1.4. Дозвољено одступање

За свако одређивање дозвољено одступање је ± 0,1 у апсолутној вриједности. Ако се из анализа за садржај оксида добијају ниже вриједности унутар дозвољеног одступања, онда се за утврђене границе (30%, 24% или 10%) узимају средње вриједности добијене од најмање три анализе. Ако су средње вриједности веће или једнаке 29,95%, 23,95% и 9,95% респективно, кристално стакло се мора сврстати у одговарајуће категорије 30%, 24% и 10%.

2. ОДРЕЂИВАЊЕ ФИЗИЧКИХ СВОЈСТАВА

2.1. Густина

Густина кристалног стакла одређује се методом са хидростатичком вагом тачности ± 0,01. Измјери се најмање 20 g узорка у ваздуху и уроњеног у дестиловану воду на температури од 20 °C.

2.2. Индекс преламања

Индекс преламања се измјери рефрактометром дозвољеног одступања ± 0,001.

2.3. Микротврдоћа

Тврдоћа по Викерсу (Vickers) мјери се према стандарду BAS EN ISO 6507-1, притом користећи оптерећење еквивалентно маси од 50 g и узимајући средњу вриједност добијену од 15 мјерења.

² Овај прилог је у потпуности усаглашен са Анексом II Директиве 69/493/ЕЕС од 15. децембра 1969. године о усаглашавању закона држава чланица о кристалном стаклу.

1252

На основу члана 51. став 6. Закона о сточарству ("Службени гласник Републике Српске", број 44/15) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРАВИЛНИК

О ПОСТУПКУ РАЗВРСТАВАЊА И ОЦЈЕЊИВАЊА ГОВЕЂИХ ТРУПОВА И ПОЛУТКИ

ГЛАВА I

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се поступак разврставања и оцјењивања говеђих трупова и полутки (у даљем тексту: трупови), начин и поступак њихове обраде, начин обиљежавања трупова и меса које потиче од говеда млађих од 12 мјесеци, као и говеда живе масе преко 300 kg (у даљем тексту: говеђе месо), утврђивање масе трупова и њихово обиљежавање прописаним ознакама, услови које су дужна да испуне овлашћена лица која спроводе поступак разврставања и обиљежавања трупова, услови које је потребно испунити приликом увоза трупова који потичу од говеђег меса, те контрола над обављањем тих послова.

Члан 2.

(1) Кланице су дужне организовати спровођење разврставања и означавања трупова како би се добио објективан основ за плаћање говеда за клање и вршење узгојно-селекцијских оцјена, заснован на кланичној маси трупова и резултатима њиховог разврставања.

(2) Субјекти у пословању са храном дужни су осигурати услове за означавање говеђег меса у свим фазама производње и продаје.

ГЛАВА II

ОБРАДА ТРУПОВА И УТВРЂИВАЊЕ ЊИХОВЕ КЛАНИЧНЕ МАСЕ

Члан 3.

(1) Кланично обрађен труп је труп са којег је након клања и искрварења скинута кожа и обрађен је на стандардан начин, а то значи да је обрађен тако да буде:

1) без главе и доњих дијелова ногу, глава се одстрањује између потиљачне кости и првог вратног пршљена, а доњи дијелови ногу одстрањују се у тарзалним и карпалним зглобовима,

2) без органа у грудној и трбушној шупљини, са бубрегом, бубрежним и карличним масним ткивом или без њих и

3) без полних органа и припадајућих мишића и без вимена или масног ткива вимена.

(2) Ради успостављања тржишних цијена на основу класификације трупа, труп се показује без уклањања вањске масноће, а врат треба да буде пререзан у складу са ветеринарским захтјевима и без:

- 1) бубрега,
- 2) бубрежног сала,
- 3) карличне масти,

- 4) танке унутрашње препоне, мишићне и тетивне,
- 5) дебеле унутрашње препоне, мишићне и тетивне,
- 6) репа,
- 7) кичмене мождине,
- 8) препонске масноће,
- 9) масноће на унутрашњој страни горњег дијела и
- 10) вратне вене и масноће око ње.

Члан 4.

На трупу се при обради, ради означавања приликом разврставања, оставља маркица са ува у затвореној пластичној врећици, постављена на удубљени дио поред лопатице (плећке).

Члан 5.

(1) Трупови се непосредно након обраде, односно најкасније сат након клања важу да би се утврдила кланична маса топлих трупова.

(2) Кланична маса топлог трупа је маса која се добије након његовог вагања и одузимања кала.

(3) Вагање топлих трупова у кланици обавља:

1) извршилац разврставања (у даљем тексту: класификатор) у кланицама у којима се седмично коље 20 или више говеда, обрачунато на основу просјечног броја клања у претходној години у свим кланицама и

2) класификатор или кланица ако се у њој седмично коље мање од 20 говеда, обрачунато на основу просјечног броја клања у претходној години.

(4) Када вагање трупова обавља кланица, класификатор је дужан провјерити њихову масу најкасније 24 сата након клања.

(5) При провјери односа масе топлог трупа и масе трупа из става 4. овог члана маса топлог трупа умањује се коришћењем следећих коефицијената:

1) у првих пет сати од клања за сваких почетних пола сата одузима се 0,10% претходно утврђене масе топлог трупа и

2) у раздобљу од пет до 20 сати од клања за свака два започета сата одузима се 0,10% претходно утврђене масе топлог трупа.

(6) Ако вагање трупова обавља кланица, уз податак о маси трупа наводи се и вријеме клања животиње.

Члан 6.

(1) За вагање трупова употребљавају се аутоматске или неаутоматске ваге најмањег разреда тачности III са највећим означеним подјелком 0,5 kg, овјерене у складу са прописима о мјерним захтјевима.

(2) Класификатор утврђује кало вагања као масу кука на којима су трупови објешени код вагања.

(3) Кало из става 2. овог члана утврђује се тако да се важе насумично изабраних 10% или најмање 20 кука, те се за израчунавање кала узима средња вриједност ваганих кука.

(4) Поступак утврђивања кала из става 3. овога члана обавља се два пута годишње.

(5) Кланица је дужна годину дана чувати документацију о обављеној провјери кала.

ГЛАВА III

РАЗВРСТАВАЊЕ ТРУПОВА

Члан 7.

(1) Разврставање трупова спроводи се у складу са категоријама из Прилога 1. овог правилника, који је његов саставни дио, и то према:

- 1) класи и
- 2) степену прекривености масним ткивом (у даљем тексту: степен замашћености).